

Persbericht

PB00-265
23 november 2000
9.30 uur

Economische groei in de eerste negen maanden 4,1%

De volumegroei van het bruto binnenlands product (BBP) komt in het derde kwartaal van 2000 uit op 3,4% ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder. Voor de eerste negen maanden van 2000 bedraagt de economische groei 4,1%. De groei is daarmee ongeveer even hoog in als 1999. De prijsstijging van het BBP vlakt in het derde kwartaal iets af. Dit blijkt uit de eerste, voorlopige uitkomsten van de Kwartaalrekeningen van het CBS.

Prijsstijging BBP vlakt af

De prijsstijging van het BBP zwakt iets af, van 3,1% in het tweede tot 2,9% in het derde kwartaal. In de voorgaande twee kwartalen liep deze nog sterk op, vooral onder invloed van het doorberekenen van de hogere olie- en invoerprijzen.

Groei goederenproducenten daalt, mede door minder werkdagen

Aan de productiekant van de economie valt de groei ten opzichte van een jaar eerder het sterkst terug bij de goederenproducenten, waartoe onder andere de industrie en de bouwnijverheid horen. Ook bij de commerciële dienstverleners komt de stijging iets lager uit dan in het tweede kwartaal. De lagere productiegroei kan voor een deel verklaard worden uit het feit dat het derde kwartaal in 2000 een werkdag minder kende dan een jaar eerder. De eerste drie kwartalen van dit jaar is er sprake van een stabiele seizoengecorrigeerde groei ten opzichte van het voorgaande kwartaal.

Investeringsgroei lager

Aan de bestedingenkant loopt met name de investeringsgroei terug, van 7,1% in het tweede tot 2,7% in het derde kwartaal. Dit hangt in beperkte mate samen met schommelingen in het gereedkomen van grote investeringsprojecten. Als deze projecten buiten beschouwing worden gelaten loopt de structurele investeringsgroei terug van 5,1% in het tweede kwartaal naar 2,8% in het derde kwartaal.

CBS-Persdienst

Postbus 4000
2270 JM Voorburg
tel. (070) 337 58 16
fax (070) 337 59 71
E-mail:
persdienst@cbs.nl

Het CBS
is een dienst van
het Ministerie van
Economische Zaken

Uitvoergroei vertraagt

De volumestijging van de uitvoer is in het derde kwartaal met 7,7% iets lager dan in het tweede kwartaal (8,4%). Dat betekent voor het tweede achtereenvolgende kwartaal een teruglopende uitvoergroei. Door de lagere toename van bestedingen en productie valt ook het groeitempo van de invoer terug, van 9,2% in het tweede kwartaal tot 7,1% in het derde kwartaal.

Groei gezinsconsumptie stabiel

De groei van de individuele consumptie in het derde kwartaal (3,4%) is vrijwel gelijk aan die in de voorgaande drie maanden. Niet alle consumptiecategorieën dragen in gelijke mate bij aan de ontwikkeling in het derde kwartaal. Aan voedings- en genotmiddelen is een fractie minder uitgegeven dan een jaar eerder. Bij duurzame goederen valt de stijging hoger uit dan in het voorgaande kwartaal. De consumptiestijging is hier geremd door de sterke daling van de aankoop van nieuwe personenauto's. De volumegroei van de uitgaven aan diensten loopt terug van 4,5% in het tweede kwartaal tot 4,0% in het derde kwartaal. De uitgaven aan diensten vormen verreweg de grootste consumptiecategorie.

Technische toelichting

De economische groei wordt afgemeten aan de volumegroei van het bruto binnenlands product, het totaal van de in het productieproces gevormde inkomens (de 'toegevoegde waarde').

In dit persbericht is de eerste raming van de economische groei in het derde kwartaal van 2000 gepubliceerd. Deze 'flash-raming' heeft een voorlopig karakter: de cijfers kunnen nog worden aangepast op basis van statistische informatie die de komende tijd verschijnt. Op 25 januari wordt de tweede raming gepubliceerd, waarbij bovendien meer detailgegevens beschikbaar komen.

De in dit persbericht opgenomen groeipercentages 'ten opzichte van een jaar eerder' zijn niet zonder meer vergelijkbaar met de 'op jaarbasis gebrachte' kwartaalgroei cijfers ('annual rates') van onder andere de VS. In aflevering 3 van de CBS-publicatie *De Nederlandse conjunctuur*, 2000 worden beide methoden uitgebreid besproken. De belangrijkste verschillen zijn de volgende:

Een 'annual rate' is de seizoengecorrigeerde groei ten opzichte van het voorgaande kwartaal (zie de rechterkolom van tabel 1), die op jaarbasis is gebracht door hem op een bepaalde manier tot de vierde macht te verheffen (bijvoorbeeld bij 0,8%: $1,008^4$). Het cijfer geeft dus weer wat de jaargroei zou kunnen zijn als alle kwartalen met ditzelfde tempo zouden groeien. 'Annual rates' leiden doorgaans tot grotere schommelingen tussen opeenvolgende kwartalen en tussen opeenvolgende ramingen over hetzelfde kwartaal. Door de seizoencorrectieprocedure zijn de 'annual rates' minder objectief en minder vergelijkbaar tussen landen.

Net als de meeste andere Europese landen, presenteert het CBS de kwartaalgroei ten opzichte van de overeenkomstige periode van een jaar eerder. Het optreden van incidentele factoren en werkdageffecten wordt beschreven in de persberichten. Om een indicatie te krijgen van de uiteindelijke groei in een kalenderjaar worden cumulatieve mutaties berekend voor meerdere kwartalen ten opzichte van dezelfde kwartalen een jaar eerder. Voor het signaleren van omslagen of tempowisselingen worden seizoengecorrigeerde mutaties ten opzichte van het voorgaande kwartaal als aanvullende informatie verstrekt (zie de rechterkolom van tabel 1).

De goederenproducenten omvatten de bedrijven in de landbouw, delfstoffenwinning, industrie, energie- en waterleidingbedrijven en de bouwnijverheid. De commerciële dienstverlening betreft handel, horeca, vervoer, post en telecommunicatie en de financiële en zakelijke dienstverlening. De niet-commerciële dienstverlening heeft betrekking op overheid, onderwijs en zorgsector.

Noot voor de redactie

Voor meer informatie over de Kwartaalrekeningen kunt u contact opnemen met het Centraal Bureau voor de Statistiek in Voorburg, drs. G. Buiten, tel. (070) 337 47 78. Voor meer informatie over de consumptieve bestedingen kunt u contact opnemen met mevr. K. van der Ven, tel. (070) 337 48 66. Overige informatie kunt u verkrijgen bij de persdienst van het CBS, tel. (070) 337 58 16.

Tabel 1: Bruto Binnenlands Product (marktprijzen)

	<u>Verandering ten opzichte van:</u>	
	<u>zelfde periode vorig jaar</u>	<u>voorgaande periode 1)</u>
	<i>volumemutaties in %</i>	
1998	4,1	--
1999	3,9	--
2000 I-III	4,1	--
1998-I	5,2	1,1
II	3,6	0,7
III	3,7	0,9
IV	3,8	1,0
1999-I	3,2	0,6
II	3,4	1,1
III	3,9	1,3
IV	4,9	1,4
2000-I	4,9	0,8
II	4,1	0,7
III	3,4	0,8

1) gecorrigeerd voor seizoeninvloeden en een aantal kalendereffecten.

Bron: CBS

Tabel 2: Waarde- en prijsontwikkeling van het BBP (marktprijzen)

	Waarde	Waarde	Waardeverandering	Prijsverandering
	<i>mld gld</i>	<i>mld euro</i>	<i>in % t.o.v. jaar eerder</i>	
1998	780,5	354,2	6,1	2,0
1999	824,0	373,9	5,6	1,7
1998-I	188,7	85,6	7,8	2,5
II	198,2	90,0	5,7	2,0
III	190,4	86,4	5,9	2,1
IV	203,2	92,2	5,3	1,4
1999-I	197,7	89,7	4,8	1,5
II	208,6	94,6	5,2	1,7
III	200,8	91,1	5,5	1,5
IV	216,9	98,4	6,7	1,8
2000-I	213,1	96,7	7,7	2,7
II	223,8	101,5	7,3	3,1
III	213,8	97,0	6,5	2,9

Bron: CBS

Tabel 3: Goederen- en dienstentotalen

	1999				2000		
	I	II	III	IV	I	II	III
	<i>volumemutaties in %</i>						
Consumptieve bestedingen	4,2	4,0	3,6	3,4	4,3	3,2	3,3
w.v. individueel	4,5	4,3	3,7	3,4	4,6	3,3	3,4
collectief	2,6	2,5	3,0	3,7	2,8	2,9	2,4
w.v. door huishoudens	5,1	4,8	4,2	3,7	5,1	3,4	3,4
door overheid	2,4	2,4	2,3	2,7	2,8	2,9	2,9
Investerings in vaste activa	6,3	6,0	5,4	8,0	5,3	7,1	2,7
Veranderingen voorraden ¹⁾	0,0	-1,2	1,6	0,2	0,1	-1,0	1,3
Nationale bestedingen	3,3	3,6	5,2	4,7	4,8	4,4	2,9
Uitvoer goederen en diensten	4,3	5,1	4,4	8,3	8,8	8,4	7,7
Invoer goederen en diensten	4,6	5,6	6,6	8,4	8,9	9,2	7,1
Bruto binnenlands product	3,2	3,4	3,9	4,9	4,9	4,1	3,4

1) In procenten van het BBP in constante prijzen.

Bron: CBS

Tabel 4: Toegevoegde waarde van drie groepen producenten (bruto, basisprijzen)

	Producenten van:		
	goederen	commerciële diensten	niet-commerciële diensten
<i>volumemutaties in % t.o.v. jaar eerder</i>			
1998	3,1	5,4	1,9
1999	3,3	5,2	1,6
1998-I	5,5	6,4	2,0
II	2,8	5,2	2,2
III	1,3	5,4	1,8
IV	2,9	4,7	1,7
1999-I	1,3	5,0	1,5
II	2,0	4,9	1,4
III	4,6	4,7	2,0
IV	5,5	6,2	1,8
2000-I	4,9	5,8	2,5
II	4,0	5,2	2,4
III	2,4	4,4	2,6

Bron: CBS

Tabel 5: Ontwikkeling van de individuele consumptie door huishoudens, 2000

	II	III	Jul.	Aug.	Sep.	Jan-sep
<i>volumemutaties in % t.o.v. jaar eerder</i>						
Voedings- en genotmiddelen	2,0	-0,2	-9,3	5,8	4,1	1,6
Duurzame goederen	1,1	3,6	-2,0	8,6	5,4	3,7
Overige goederen	2,7	4,4	2,1	6,1	5,1	3,6
Diensten	4,5	4,0	3,5	4,4	4,2	4,3
Individuele consumptie binnenland <i>(consumptie in Nederland)</i>	3,4	3,4	0,6	5,5	4,5	3,8
Individuele consumptie nationaal <i>(consumptie door Nederlanders)</i>	3,3	3,4	0,7	5,4	4,5	3,8

Bron: CBS